

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

IV. In confessione potissimum, magni faciendum omne id, quod aliquo modo castitati contradicat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40105

omnibus in rebus, quantumvis paruis & exiguis, exactè semper facere. Sic S. Thomas Aquinas, etiamsi donum castitatis supernaturali quodam modo à Deo accepisset, nullamque eius impugnationem sentiret, Angeli denique ei promississent, castitatem eum nunquam amissurum, summa tamen oculos cautione, tum in mulieribus aspiciendis, tum in alia re qualibet, quæ puritati suæ posset officere, custodiebat.

Hoc porro & nos imitari par est, si modo virtutis huius puritatem & perfectionem conservare velimus; sin minus, timendum meritò est ne labamur. Atque hoc significat S. Iob, dum de se dicens, *Peperigi sedum cum oculis meis, ut ne cogitarem quidem de virgine*, mox subiunxit, si enim id agerem, quam partem haberet in me Deus desuper? Perinde ac si diceret: Nisi ita serio cauerem, nisi occasiones tam studiosè declinarem, nisi malam cogitationem mox animo proscriberem, nisi denique parua magni facerem; aliquid haud dubiè sinisterum desiderium in me oriretur, per quod Deum amitterem.

In quo daemone furum principem ac magistrum imitatur; hic namque domum aliquam clausam diripere volens; si quod foramen vel fenestellam apertam videt, quam ipse spissus pertransire nequeat, puerum aliquem furunculum eodem transmittit, ut hic domum ingressus, magistro ianuam aperiat, quo rem suam intus agat; pari modo diabolus pravae cogitationes, leuem oculorum iactum, & alia eiusmodi, veluti furunculos pravius intro-mittit, qui illi cordis ianuam aperiant, viamque sternant ingressuro. Vnde permagni interest summa hic cautione vii, occasiones nimis quam procul & eminus præcauendo ac declinando Quæcumque autem hoc in genere diligentia adhibetur, non nisi optime fuerit impensa.

Ad hoc propositum adfert Cassianus illud Apostoli Pauli, *Omnia qui in agone contendit, ab omnibus se abstinet*: Si, inquit Cassianus, athletæ illi veteres, qui in Olympicis certaminibus luctabantur &

currebant, ad vires corporis, quæ ad hoc requirebantur, non debilitandas, nec deturendas, cibis, quibus eas destrui possent, abstinebant, otium cauebant, exercitia vero obibant, quibus robur adaugerent: si adhuc, quo celeriores & robustiores essent, renes plumbo exterius adhibito communibant, ut ne quidem inter dormiendum motum aliquem inhonestum & illusionem sentirent, neu quid illis contingeret, quo vires & vigor corporis si non perirent, saltem imminuerentur. *Et hæc illi agebant, ut corruptibilem ac transitoriam coronam & præmium acciperent*: quid ergo nos, ut angelicam & celestem hanc virtutem, nec non sempiternam, incorruptam, & æternum duraturam coronam accipiamus, facere par est?

CAPVT IV.

In confessione potissimum, magni faciendum omne id, quod aliquo modo castitati contradicat.

S Bonaventura de confessione loquens, *In specul. disciplin.* generale quoddam & omnibus conueniens dogma proponit. Omnes, inquit, imprimis caueant, ne qua paulo obsceniora, quæ subinde contingunt, confiteri negligant, dicendo, Hoc non est peccatum, aut saltem non erit mortale, venialia porro confiteri non tenemur. Quia ingentium hoc malorum causa, multis quoque perditionis suæ existit principium. Auertat à te Deus, ne quando hunc daemone aditum patefacias, hæcque eum via ad te intromittas: quia ei, ad te perdendum, amplius non est necessarium. Quamprimum namque, pudore eum rei vilirate concurrente, tibi persuadebit peccatum non fuisse, quod reuera fuit, aut saltem de quo probabiliter dubitari poterat, an verè esset; atque ut ipsum confiteri negligas. Porro in ho-

lib. 3. l.

Cor. 17.

de refer. de P. gerit. Minor. Chron. t. p. 26. d. 24. 1511.

Lib 6 de im. sit renunt. 47.

1 Cor. 9. 25.

in hominibus bonæ vitæ, qui que mortali-
ter peccare non solent, hæc verecundia pos-
sibile, si quando quid turpe illis euenerit,
habere locum consuevit. Nam quoniam
superbia & aſtimationis propriæ appetitus
adeo nobis connaturalis est, intimisque
visceribus ita inhærens, hinc ille tunc sup-
pullulans reuiuiscit, maximeque homi-
nem mordet & vexat, quod nomen ac re-
putationem suam iam amittat, & quam a-
pud Confessarium habebat, existimatione
bona excidet. Atque hinc est quod aliquas
rationes conquirat, sibi vt persuadeat, rem
illam vilem ac turpem, quam iam tanto-
pere erubescit confiteri, ad peccatum mor-
tale non ascendere, itaque ad eam confi-
tendam se non obligari. Alias vero, etsi
eam penitus non reticeat, in causa hoc est,
vt eam tam minutè & clumbatè atque iis
in terminis, circuitionibus proferat, vix vt
intelligatur, aut saltem non tam grauis ef-
se videatur. quod perinde est, ac si non di-
xisset. Quod enim in confessione dicitur,
ita clare liquidoque dicatur oportet, vt pec-
cati grauitatè confessarius intelligat. Hinc
si quis rem ita declarat, vt vel peccatum nõ
videatur, vel grauitas & necessaria circum-
stantia non percipiatur, idem facit, ac si cõ-
fessionem nullam instituisse. Pudor, vel vt
melius dicam, superbia eos excæcat & fas-
cinat, ne se totos & aperte patefaciant. Pa-
rum ille, aut nullo modo de culpis dolet,
qui ne quidem ad eas confessori dicendas
aperiendasque sufficientem virtutem habet.
Pudorem & erubescenciam hanc, ho-
mo in aliqualem culpæ quã admisit, com-
pensationem & satisfactionem offerre de-
beret, vt per eam Deum Opt. Max. in quem
offendit, iratum leniat. Hoc tantum, quod
in aperienda culpa repugnantiam ac diffi-
cultatem sentiat, satis esse homini deberet,
ad se vt suspectũ habendum, aperteque in-
telligendum eam aperire oportere: etsi al-
liud in eo boni non foret, quam quod hanc
repugnantia superet, se ipsum mortificet,
atque impediatur ne caro & diabolus quod-
dam de se victoriæ tropæum statuatur.

Præsertim quod in hac castitatis mate-
ria multa occurrant, quæ imperiti & igna-

ri peccata mortalia esse non putant, cum
tamen vere sint: quin & alia, de quibus fa-
cile non est statuere vtrum eouſq; pertin-
gant, necne; quia maxime dubia sunt &
intricata. Vnde etiã hæc sub peccati
mortalis pœna homo confiteri tenetur.
Adeo vt, cum quis dubitat, num culpa
quam admisit, ad mortalem pertigerit
necne, satis id sit, vt ipsam confiteri sub
peccati mortalis pœna teneatur, & eam nõ
fatendo, tam confessio, quam diuinæ Eu-
charistiæ sumptio, sacrilega fiat. Sæpe fit,
vt ne confessarius quidem, quantumlibet
doctus & gnarus, determinare certo possit,
num ad mortale crimen ascenderit, necne;
quomodo ergo in causa propria eam peni-
tens pettranſire, & leui pede certo definire
audeat, illam eouſque non peruenturam?
Magno se haud dubiè hic periculo expo-
nit: præsertim quando ad hanc confessionè
& silentium aliquam à natura propensio-
nem habere videtur, & si posset, vellet eam
plane non esse, & obliterari, nec tantam
tamque grauem apparere, idque ob pудо-
rem, quem in ea explicanda sentit. Equi-
dem non ausim aliquam illi in conscien-
tia securitatem præstare. Alio porro me-
liori teste hic opus non est, quam propria
vniuscuiusque conscientia: nam qui in
confessione de aliis noxis minoribus se
excusat, non potest non remorsum con-
scientiæ sentire, cum id se videt negligere
confiteri, quod maius esse nouit, quam a-
lia omnia. Sane in hora mortis non aude-
res id omittere fateri, ergo ne omittas il-
lud etiam modo: ita quippe nos & confit-
teri, & omnia opera peragere oportet
tanquam si statim vita essemus excessuri.
Vnde S. Gregorius, *Bonarum mentium* Epist. ad
est, ibi etiam aliquando culpam agnoscere, *August.*
& ibi culpa non est: ita ex aduersum, non bo- *Reij conf.*
narum est, ibi culpam non timere vel ag- *prima.*
noscere, vbi culpa est.

Dicunt ad hoc aliqui, Ideo id fateri o-
mitto, ne reddar scrupulosus. Est autem
hæc alia quædam dæmonis illusio. Neque
enim hoc scrupulositas est, aut dici potest:
quia minora multo quam hæc in confes-
sione dicunt, & dicere debeat, qui virtutis
sunt

sunt studiosi, non quidem quod ad id tenentur, aut scrupulis agantur, sed ex mera deuotione, & singulari erga sanctissimū Sacramentum reuerentia. Tanta quippe in hoc puritate procedendum est, vt se etiam de eo quod culpa non est, hominem in hac materia accusare debere viri spirituales consulant: v. g. Accuso me, Pater, quod ad obscœna fuerim tentatus. & si negligētem in ijs repellendis fuisse te credas, ipsum indicare debes, dicens, Videor mihi aliqualem in iis admittendis vel repellendis negligentiam prætulisse, etsi non nisi leuissimam, & venialissimam. Et sane vt plurimū aliqua in iis subest culpa vel negligentia, eo quod tenaces & viscosæ sint. Verum tamē esto nulla prorsus in eo culpa tua interuenisse videatur, dicere nihilominus potes, Accuso me, quod multas in honestas cogitationes ac tentationes habuerim; addendo, quamquam, Deo dante, fecisse videor quod à parte mea mihi faciendum incumbat, nullamque in eo culpam meam extitisse. Sicut etiam consulit, vt hoc se quis modo de blasphemis contra Deum, & sanctos, & fidem occurrentibus cogitationibus accuset; necnō de iis quæ minoris momenti sunt: qualia sunt ea quæ in somniis eueniunt, in quibus nulla interuenit culpa: quia sine voluntate & libero arbitrio nulla potest esse culpa. Nihilominus salutare consilium est, vt illusionē hanc nocturnam homo confiteatur, ob eamque se humiliet: quāuis id de necessitate non sit, cum nullam eius dederit causam, nec ullam in eo culpam admiserit. Atque ita solent ii qui timent & amant, se ante ei per horum confessionem reconciliare, quam cōmunicent, idque ex magna erga tam diuinum Sacramentum reuerentia. Quærent quin etiam hoc loco Theologi, num propterea sit omittenda communio? docentque, decentius ac reuerentiæ maioris fore, in aliū diem ipsam differre, nisi particularis aliqua ratio secus faciendum suadeat, vt in Religioso tum vsu venit, quando vniuersa communitas communicat: qui si tunc cum aliis sacram communionem non adiret, notaretur. At, posito iam illi communionis ad eundē fa-

cultatem factam esse, optimum est, si ante positum consilium sequatur.

CAPVT V.

Quam vehemens & periculosa sit passio amoris, & quantopere ea extimenda.

In iis quæ maxime timenda sunt, non potestremum locum tenet passio amoris: nā, quoniam est passionum primaria & vehementissima, hinc etiam est ad regendum refrænandumque difficilis: itaque maiori in periculo versamur, ne ab ea præcipites abripiamur. Egregiè passionis huiusvim ac vehementiam declarat S. August. quamque merito hominibus ea timenda sit: idque duobus è sacra Scriptura depromptis exemplis, Primū est primigenii parentis nostri Adam: Percontatur ergo S. Doctor, quid causæ sit, quod Adam voci vxoris suæ obedierit, Dei que præceptū violando, ex arbore vetita comederit? Anne, fuit Adam fere credens se, si de fructu illo comederet, sicuti Deum fore, quemadmodum Euæ serpens promiserat? Verisimile, inquit, non videtur Adamum, qui tam eminenti donatus à Deo erat sapientia, decipi potuisse, vt huiusmodi quid sibi persuaderet. Vnde Apostolus: Adam non est seductus, mulier autē seducta in prauaricatione fuit. Quocirca notat curioso S. August. Euam dum à Deo rogaretur, Quare hoc fecisti? respondisse, Serpens decepsit me & comedi. Adamū vero dum rogaretur, non respondisse, Mulier quæ dedisti mihi, me seduxit, itaque comedi, Sed, Mulier quæ dedisti mihi sociam dedit mihi de ligno & comedi. Tanto scilicet erga vxorem suam amore & affectu ferebatur, vt, ne eam morore afficeret, postulatis eius morem gesserit. Hoc igitur modo Adami illusio & seductio contigit, Amor scilicet eum decepit. Idque, non quod à sensualitate & carnis concupiscentia illectus & victus esset, ait S. Augustinus (quia tunc illa in ipso rebellio non fuit) sed ab amore & beneuolentia amicabili, ob quam interdum, quo amico placeamus, Deo displicemus.

Lib. 11. super Gen. ad litter. c. 42.

2. Tim. 2. 14.

Gen. 3. 12.

Adam amore in Euam seductus est, & Salomon.